

CHARAKTERYSTYKA KRYMINALISTYCZNA PRZESTĘPSTW OPARTYCH NA KORZYŚCI I PRZEMOCY POPEŁNIANYCH PRZEZ OBCOKRAJOWCÓW

W artykule naukowym są rozpatrywane postanowienia wyjściowe charakterystyki kryminalistycznej przestępstw opartych na korzyści i przemocy popełnione przez obcokrajowców, a także osobliwości wynikające ze współczesnych realiów. Konsekwentnie są prezentowane następujące elementy charakterystyki kryminalistycznej: przedmiot przestępstwa; sposób popełnienia przestępstwa; okoliczności popełnienia przestępstwa; osoba przestępcy; osoba poszkodowanego. Zaznaczono ustanowienie powiązań korelacyjnych między nimi.

Słowa kluczowe: charakterystyka kryminalistyczna, obcokrajowcy, badania, sposób popełnienia przestępstwa.

CRIMINALISTIC CHARACTERISTIC OF THE VIOLENT CRIME FOR MERCENARY PURPOSE COMMITTED BY FOREIGNERS

Annotation: initial statements of the criminalistic characteristic of the violent crime for mercenary purposes committed by foreigners as well as some peculiarities that arise due to the day-to-day realities are described in the given article. Such elements of the criminalistic characteristic as subject of the criminal attempt, manner of the criminal attempt, the settings of the criminal attempt, crime scene, individuality of the criminal, individuality of the affected party are given gradually. An emphasis is put on the establishment of the correlational bounds between them.

Key words: criminalistic characteristic, foreigners, investigation, manner of committing a crime.

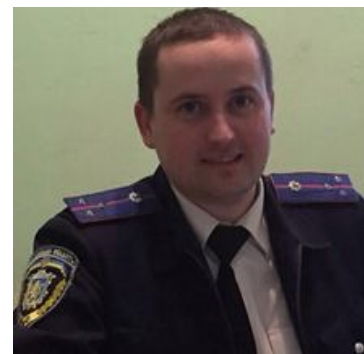
КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОРИСЛИВИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ІНОЗЕМЦЯМИ

Анотація: у науковій статті розглядаються вихідні положення криміналістичної характеристики корисливих насильницьких злочинів, вчинених іноземцями, а також особливості, які виникають за сучасних реалій. Послідовно висвітлюються такі елементи криміналістичної характеристики: предмет злочинного посягання; спосіб вчинення злочину; обстановка вчинення злочину; слідова картина злочину; особа злочинця; особа потерпілого. Наголошено на встановленні кореляційних зв'язків між ними.

Ключові слова: криміналістична характеристика, іноземці, розслідування, спосіб вчинення злочину.

Постановка наукової проблеми та її значення. Криміналістична характеристика традиційно розглядається як неодмінна структурна складова криміналістичної методики розслідування, що має важливе значення для вірного теоретичного розуміння та ефективної практичної діяльності з розслідування.

Як відзначає А.Ф. Волобуєв, криміналістична характеристика може бути визначена як накопичена система відомостей про механізм їх вчинення, що покладається в основу розробки методик розслідування [1, с. 7]. С.С. Чернявський вказує, що криміналістична характеристика злочину є першим і основним структурним елементом інформаційно-

Mykola Shykoriak
straszy śledczy Wydziału
śledczego
Łukaczewskiego Wydziału
Policji
Głównego Urzędu Policji
Narodowej w Obwodzie
Lwowskim
zdobywca Katedry
Ekspertyzy
Kryminalistycznej
Instytutu Naukowo-
Badawczego Nr 2
Narodowa Akademia
Spraw Wewnętrznych,
(m. Kijów, Ukraina)

пізнавальної моделі будь-якої криміналістичної методики, серцевиною її ретроспективного рівня [2, с. 113].

Вважаємо думки вчених цілком переконливими, слід підкреслити вагоме значення криміналістичної характеристики для методики розслідування, у тому числі й корисливих насильницьких злочинів, які сьогодні є найбільш поширені у структурі злочинності.

Так, вченими виокремлюються три основні групи корисливих насильницьких злочинів за спрямованістю посягань: 1) проти життя та здоров'я особи (вбивства з корисливих мотивів, вбивства на замовлення); 2) проти власності (грабежі, розбої, вимагання); 3) проти громадської безпеки (бандитизм). Питома вага вказаних груп злочинів у вибіркового масиву становить 92,4 %, що у цілому відображає структуру генеральної сукупності [3, с. 113].

Аналіз статистичних даних свідчить про їх загрозливу поширеність. Так, відповідно до визначених груп, згідно з Єдиним звітом про кримінальні правопорушення Генеральної прокуратури України, у 2016 році було вчинено 126 вбивств з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України) та 13 вбивств, вчинених на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).

Щодо другої групи – злочинів проти власності, то у 2016 році було вчинено 27199 грабежів (ст. 186 КК України), 3904 – розбоїв (ст. 187 КК України), 594 – вимагання (ст. 189 КК України).

Відносно злочинів проти громадської безпеки, то у 2016 році було 18 випадків бандитизму (ст. 257 КК України) [4].

Окрім цього вивчалися й інші злочини, що віднесено до корисливих насильницьких [3, с. 113]: незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднане з насильством, із корисливих цілей (ст. 289 КК України) – 12205 проваджень; незаконне позбавлення волі або викрадення людини, вчинене за тих самих кваліфікуючих ознак (ст. 146 КК України) – 576 випадків та інші [4].

Сьогодні, особливо зі змінами у суспільно-політичному житті України, надзвичайно загрозливим та поширеним є вчинення корисливих насильницьких злочинів іноземцями.

Згідно з Єдиним звітом про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення Генеральної прокуратури України, у 2016 році іноземними громадянами було вчинено 1046 кримінальних правопорушень. Із них 697 є громадянами СНД, 84 – особи без громадянства, 17 – нелегальні мігранти, 30 – біженці.

Іноземцями було вчинено 6 вбивств з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України) та 2 вбивств, вчинених на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України), (ст. 185 КК України), 121 грабежів (ст. 186 КК України), 41 – розбоїв (ст. 187 КК України), 3 – вимагання (ст. 189 КК України).

Зареєстровано 2 випадки бандитизму (ст. 257 КК України), 23 незаконного заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України) [5].

Однак, дані статистичні показники ми вважаємо не повними, адже виявлення та розслідування злочинів, вчинених іноземцями, супроводжується рядом складнощів, й реальні дані є вищі.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Теоретичну основу дослідження становлять фундаментальні роботи, що розкривають концептуальні засади методики розслідування злочинів: В. П. Бахіна, А. Ф. Волобуєва, В. Я. Горбачевського, В. А. Журавля, А. В. Іщенко, Н. І. Клименко, В. П. Колмакова, В. О. Коновалової, В. С. Кузьмічова, О. С. Саїнчина, М. В. Салтевського, В. В. Тіщенко, Л. Д. Удаलोвої, С. С. Чернявського, Ю. М. Чорноус, В. Ю. Шепітька, Б. В. Щура та ін.

Проблеми методики розслідування корисливих насильницьких злочинів досліджували В.В. Тіщенко, Ю.А. Кричун, А.В. Хірсін. Окремим питанням розслідування злочинів, учинених іноземцями, присвячено дисертації П.Г. Назаренка, О.А. Калганової, С.С. Кудінова.

Формулювання мети та завдань статті. У науковій статті буде сформовано вихідні положення криміналістичної характеристики корисливих насильницьких злочинів, вчинених іноземцями, а також особливості, які виникають за сучасних реалій.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У науковій та навчальній літературі висловлюються різні точки зору щодо структури криміналістичної характеристики. Ми дотримуємося традиційної точки зору,

згідно з якою до основних елементів криміналістичної характеристики відносяться: предмет злочинного посягання; спосіб вчинення злочину; обстановка вчинення злочину; слідова картина злочину; особа злочинця; особа потерпілого. Саме згідно з вказаною структурою, на нашу думку, доцільно розглядати й криміналістичну характеристику корисливих насильницьких злочинів, вчинених іноземцями.

Криміналістика розглядає предмет злочинного посягання як конкретні речі матеріального світу, на які спрямований злочинний умисел. Дані про особливості предмету злочинного посягання дозволяють скласти уявлення про спрямованість дій злочинця, можливу сферу територіального охоплення, заподіяні збитки. Як правило, предметом посягання при вчиненні іноземцями корисливих насильницьких злочинів, є гроші, майно, техніка, транспортні засоби.

Згідно з даними вивчення слідчої практики, найчастіше предметом посягання є гроші та інші цінні речі, які є вартісними, однак компактними за розмірами (гаджети, мобільні телефони, прикраси). При цьому перевага надається грошам, що пов'язано із набагато легшими способами приховання злочину.

Наприклад, підрозділами Національної поліції в Одеській області було затримано етнічну злочинну групу – п'ятьох чоловіків, підозрюваних у вчиненні злочинів проти власності. В ході огляду автомобіля, на якому пересувалися зловмисники, поліцейські виявили: три радіостанції, мішки, призначені для перевезення великих сум грошей, де знаходилися майже 2,4 мільйона гривень, 2 480 доларів США, 635 євро, ноутбуки та золоті ювелірні вироби [6].

Спосіб вчинення злочину є «центральною» елементом криміналістичної характеристики. При вчиненні іноземцями корисливих насильницьких злочинів його зміст становлять етапи приготування, вчинення та приховування слідів злочину.

Дії з підготовки, вчинення та приховування злочину утворюють єдиний спосіб вчинення злочину, оскільки спрямовані на досягнення кінцевого результату та охоплюються загальною метою. У зв'язку з цим обґрунтованою є точка зору В.О. Коновалової, яка вважає, що спосіб вчинення злочину є одним із визначальних елементів криміналістичної характеристики. Його змістовну структуру становлять етапи приготування, вчинення та приховування слідів злочину [7, с.6-7].

У загальному значенні на вибір способу вчинення злочинів впливають об'єктивні (зовнішні) й суб'єктивні (внутрішні) чинники. Крім того, на спосіб суттєво впливають умови, у яких виконуються злочинні дії.

До суб'єктивних чинників, що детермінують спосіб вчинення розглядуваних злочинів, слід віднести насамперед мотив, мету злочину й обумовлені нею засоби, прийоми й умови досягнення останньої [8, с.15].

Внутрішніми умовами, що детермінують спосіб вчинення злочину, є особисті якості особи: риси характеру, темперамент, світогляд, ставлення до соціальних і моральних цінностей суспільства, такі психічні властивості, як уява, винахідливість тощо [9, с.376]. Злочинець, вчинюючи дані умисні злочини, моделює у своїй свідомості дії з підготовки, вчинення і приховування злочину.

Наприклад, працівники Національної поліції України затримали іноземця, який за 5 тисяч доларів США замовив вбивство свого конкурента по бізнесу. За виконання вбивства замовник запропонував грошову винагороду у розмірі 5 тисяч доларів США. Бізнесмен передав кілеру аванс у розмірі 300 доларів США – для підготовки до вчинення злочину. Крім того, замовник надав виконавцю інформацію про розпорядок дня та фото жертви [10]. У даному, та в переважній більшості корисливих насильницьких злочинів, вчинених іноземцями, слід вести мову саме про повноструктурні способи вчинення злочинів.

Обстановка вчинення корисливих насильницьких злочинів є системою взаємопов'язаних елементів, якими є матеріальні об'єкти та відображення у навколишньому середовищі поведінки осіб, пов'язаних із подією злочину.

Обстановка за даних умов формується під впливом різноманітних чинників, як позитивних так і негативних. Так, по-перше, це розвиток міжнародних відносин, розширення економічних та соціальних зв'язків, посилення «прозорості» кордонів, спрощення порядку міжнародних поїздок, розвиток торговельних відносин, поява нових ринків збуту. Перелічені

позитивні тенденції розвитку суспільних відносин використовуються злочинцями у протиправних цілях, відкриваючи нові злочинні можливості.

По-друге, розвиток міжнародних фінансових зв'язків дозволяє здійснювати швидке переведення коштів необхідним адресатам, що суттєво ускладнює процес регулювання і контролю грошових потоків державою, полегшує приховання грошей, отриманих злочинним шляхом з метою їх наступної легалізації.

Нині у світі спостерігається підвищення інтенсивності міграції населення, а у місцях переселення утворюються різні етнічні діаспори. Їх інтереси використовуються злочинцями у протиправних цілях. Вказану проблему вже визнали ряд іноземних держав, наголошуючи на небезпеці та необхідності боротьби з азійськими та іншими етнічними злочинними угрупованнями, адже виконання поставлених завдань зіштовхується із додатковими проблемами, що пов'язані із мовними та етнічними бар'єрами. Для вдалого розслідування справ необхідна комплектація відповідного кадрового складу: співробітників, що належать до відповідних етнічних угруповань та володіють мовою.

Окреслена тенденція стала помітною й на території України, створені на такій об'єднуючій основі злочинні угруповання відрізняються особливою згуртованістю, мають корупційні зв'язки у державних і правоохоронних органах з представників свого етносу. Національна солідарність, інколи – й родинні зв'язки, мовний і культурний бар'єри, надійно захищають такі угруповання від проникнення до них сторонніх осіб, включаючи агентів спецслужб [11, с. 10-12].

Суттєві відмінності у кримінальному законодавстві та здійсненні кримінального провадження різних держав використовуються злочинцями у протиправних цілях. Демократичні чи революційні перетворення, які відбуваються у багатьох країнах світу, часто пов'язані із руйнуванням налагоджених систем контролю, політичною та економічною нестабільністю, повільним становленням належного правового регулювання, що, в свою чергу, викликає значне послаблення боротьби зі злочинністю [11, с. 11-12]. Такі зміни нерідко викликають незаконне постачання контрабандних товарів, зброї, наркотичних засобів і психотропних речовин. Провокуючими чинниками є корупція, падіння моральності [12, с. 77-78].

Нині корислива насильницька злочинність іноземців отримала поширення й через події на Сході України. У збройний конфлікт залучені громадяни іноземних держав (переважно Російської Федерації), які раніш були засуджені, відрізняються антисоціальною поведінкою, налаштовані на отримання прибутків шляхом застосування насильницьких дій.

Наприклад, вихідця з Латинської Америки, який воював на боці незаконних збройних формувань затримали в аеропорту «Бориспіль» співробітники СБУ та прикордонники. Міжвідомча група зупинила чоловіка в аеропорту під час перетину державного кордону. В ході перевірки речей, у 32-річного громадянина однієї з країн Південної Америки правоохоронці виявили військовий квиток так званої «ДНР», відзнаки незаконних збройних формувань за бойові заслуги, а також ноутбук з перепискою, яка свідчить про участь іноземного громадянина у терористичній діяльності бойовиків. За наявною інформацією затриманий восени 2014 року приєднався до терористичних угруповань, брав участь у бойових діях, а також співпрацював з російськими спецслужбами [13].

Перелічені та ряд інших обставин формують сприятливі умови для підготовки, вчинення корисливих насильницьких злочинів іноземцями, приховання злочинних наслідків.

Ще одна особливість способу вчинення злочину, що впливає на організацію розслідування, пов'язана з тим, що іноземці після вчинення злочину у ряді випадків залишають територію України. Тому ускладнюється діяльність з їх виявлення, доказування їх вини, необхідним є застосування заходів міжнародного співробітництва та ін.

Слідова картина корисливих насильницьких представлена групами ідеальних та матеріальних слідів. До ідеальних слідів відносяться показання осіб, які володіють інформацією про обставини вчинення злочинів і знаходять свій практичний вираз у протоколах слідчих (розшукових) дій, інших документах кримінального провадження. Матеріальні сліди можуть бути представлені досить широким колом об'єктів: це

трасологічні сліди-відображення, документи, холодна, вогнепальна зброя чи вибухові пристрої, наркотичні засоби, психотропні речовини, відео- та аудіо записи, сліди, які свідчать про фізичне насильство тощо.

Щодо такого узагальненого елементу криміналістичної характеристики як особа злочинця, нагадаємо, що у 2016 році іноземними громадянами було вчинено 1046 кримінальних правопорушень. Із них 697 є громадянами СНД, 84 – особи без громадянства, 17 – нелегальні мігранти, 30 – біженці. Відповідно, іноземцями було вчинено 413 тяжких злочинів (із них 254 – громадянами СНД), серед іноземців було 80 жінок, що вчинили злочин (68 – громадяни СНД), 13 – неповнолітніх (всі громадяни СНД), 118 осіб, судимість яких не знята і не погашена у встановленому законом порядку (83 – громадяни СНД) [5].

Слід відзначити, що сьогодні більшість корисливих насильницьких злочинів вчинюється у співучасті, крім того групи об'єднується за національною чи етнічно ознакою, а також на відносинах «земляцтва».

Різноманіття корисливих насильницьких злочинів, способів їх вчинення, обумовлює й досить широке коло потерпілих. З криміналістичної точки зору, важливим є встановлення взаємозв'язку між особою потерпілого та особою злочинця, адже вони, хоча й нерідко є представляють різні соціальні групи, однак спілкуються через певні обставини, пов'язані сферою інтересів чи діяльності, що має важливе значення для встановлення обставин злочину.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На нашу думку, сформовані положення матимуть значення для наступного доопрацювання криміналістичної характеристики корисливих насильницьких злочинів, побудови відповідної інформаційної моделі злочинів, відобразатимуть їх криміналістично значущі ознаки, важливі для наукових досліджень та практичної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волобуєв А. Ф. Наукові основи комплексної методики розслідування корисливих злочинів у сфері підприємництва : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика ; судова експертиза” / А. Ф. Волобуєв. – Х., 2002. – 42 с.
2. Чернявський С.С. Фінансове шахрайство : методологічні засади розслідування : [монографія] / Чернявський С. С. – К. : Хай – Тек Прес, 2010. – 624 с.
3. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні : феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін. – Х. : Право, 2011. – 432 с.
4. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>
5. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. Єдиний звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. В Одесі затримано етнічну злочинну групу, яка скоювала розбійні напади та крадіжки з офісів і банківських установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mvs.gov.ua/ua/news/5707>
7. Коновалова В. О. Вбивство: мистецтво розслідування : монографія / Коновалова В. О. – Х. : Факт, 2001. – 311 с.
8. Колесниченко А. Н. Криминалистическая характеристика преступлений : [учеб. пособие] / А. Н. Колесниченко, В. Е. Коновалова. – Х. : Харьк. юрид. ин-т, 1985. – 224 с.
9. Белкин Р. С. Курс криминалистики : в 3 т. / Белкин Р. С. – М. : Юристъ, 1997 – Т. 3: Криминалистические средства, приемы, рекомендации. – 1997. – 534 с.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. Поліція попередила замовне вбивство столичного бізнесмена [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mvs.gov.ua/ua/news/4864>
11. Транснациональная криминальная среда : [учеб. пособие] / В. Г. Бирюлькин, В. В. Новиков, В. Л. Райков, С. В. Усенко ; МВД Российской Федерации. Волгоградская академия. – Волгоград : Волгогр. Акад. МВД РФ, 2006. – 81 с.

12. Черноус Ю. М. Теорія і практика криміналістичного забезпечення досудового слідства у справах про злочини міжнародного характеру: монографія. – К. : Видавничий дім «Скіф», 2012. – 448 с.

13. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. В аеропорту «Бориспіль» затримали найманця, який брав участь у терористичній діяльності НЗФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.mvs.gov.ua/ua/news/3211>

CRIMINALISTIC CHARACTERISTIC OF THE VIOLENT CRIME FOR MERCENARY PURPOSE COMMITTED BY FOREIGNERS

M. SHYKORYAK

Formulation of scientific problem and its significance. Forensic characteristics are traditionally regarded as an indispensable structural component of the forensic investigation technique, which is essential for a true theoretical understanding and effective practice of investigation.

As AF Volobuyev, forensic characteristics can be defined as accumulated system of information about the mechanism of their commission, which forms the basis for the development of methods of investigation [1, p. 7]. SS Cherniavsky points out that the forensic characteristic of the crime is the first and main structural element of the information and cognitive model of any forensic methodology, the core of its retrospective level [2, p. 113].

We consider the opinions of scientists to be quite convincing, it is necessary to emphasize the importance of forensic characteristics for the methodology of investigation, including selfish violent crimes, which today are most widespread in the structure of crime.

Thus, scientists distinguish between the three main groups of mercenary violent crimes in the direction of encroachment: 1) against the life and health of the person (murders of mercenary motives, murders to order); 2) against property (robbery, robbery, extortion); 3) against public safety (banditry). The share of these groups of crimes in the sample mass is 92.4%, which in general reflects the structure of the general population [3, p. 113].

Analysis of statistical data indicates their threatening prevalence. Thus, according to the identified groups, according to the Single Criminal Offenses Report of the Prosecutor General's Office of Ukraine, in 2016, 126 murders of mercenary motives (Part 6, Part 2, Article 115 of the Criminal Code of Ukraine) and 13 murders committed on orders (p 11 part 2 of Article 115 of the Criminal Code of Ukraine).

In the second group, crimes against property, in 2016 27199 robberies were committed (Article 186 of the Criminal Code of Ukraine), 3904 - robberies (Article 187 of the Criminal Code of Ukraine), 594 - extortion (Article 189 of the Criminal Code of Ukraine).

In relation to crimes against public safety, in 2016 there were 18 cases of gang crime (Article 257 of the Criminal Code of Ukraine) [4].

In addition, they studied other crimes attributed to mercenary violent [3, p. 113]: illegal possession of a vehicle, combined with violence, for mercenary purposes (Article 289 of the Criminal Code of Ukraine) - 12,205 proceedings; Illegal deprivation of liberty or theft of a person committed for the same qualifying attributes (Article 146 of the Criminal Code of Ukraine) - 576 cases and others [4].

Today, especially with the changes in the social and political life of Ukraine, the commission of hostile offenses by foreigners is extremely dangerous and widespread.

According to the Single Report on persons who committed criminal offenses by the General Prosecutor's Office of Ukraine, in 2016, 1046 criminal offenses were committed by foreign citizens. Of these, 697 are citizens of the CIS, 84 are stateless, 17 are illegal migrants, 30 are refugees.

Foreigners were charged with 6 mercenaries of mercenary motive (Article 6, Part 2, Article 115 of the Criminal Code of Ukraine), and 2 murders committed on an order (Article 11, paragraph 2, Article 115 of the Criminal Code of Ukraine) (Article 185 of the Criminal Code of

Ukraine), 121 robberies (Article 186 of the Criminal Code of Ukraine), 41 - robberies (Article 187 of the Criminal Code of Ukraine), 3 - extortion (Article 189 of the Criminal Code of Ukraine).

There were 2 cases of gangsterism (Article 257 of the Criminal Code of Ukraine), 23 illegal possession of a vehicle (Article 289 of the Criminal Code of Ukraine) [5].

However, we do not consider the given statistical data to be complete, since the detection and investigation of crimes committed by foreigners is accompanied by a number of difficulties and real data is higher.

An analysis of recent research on this problem. The theoretical basis of the research is the fundamental work that reveals the conceptual foundations of the methodology for investigating crimes: V.P. Bakhin, A.F. Volobuev, V. Ya. Gorbachevsky, V.A. Zuravlya, A.V. Ishchenko, N. I. Klymenko, V.P. Kolmakova, V.O. Konovalova, V.S. Kuzmichova, A.S. Sanhinchina, M. V. Saltevsky, V. V. Tishchenko, L. D. Udalova, S. S. Chernyavsky, S. Yu. M. Chornous, V. Yu. Shepitka, B. V. Shchura and others.

Problems of the methodology of investigation of mercenary violent crimes were investigated by V.V. Tishchenko, Yu.A. Krichun, A.B. Hirssen. A separate issue of investigation of crimes committed by foreigners is dedicated to the dissertation P.G. Nazarenko, O.A. Kalganova, SS Kudinova

Formulating the purpose and objectives of the article. In the scientific article will be formed initial provisions forensic characteristics of mercenary violent crimes committed by foreigners, as well as features that arise in modern realities.

Presentation of the main material and the substantiation of the results of the study. Scientific and educational literature expresses different points of view regarding the structure of forensic characteristics. We adhere to the traditional point of view, according to which the main elements of forensic characteristics include: the subject of a criminal encroachment; Way of committing a crime; The circumstances of the crime; Trace of crime; The offender; Victim's person. It is in accordance with the said structure, in our opinion, it is expedient to consider the forensic description of mercenary violent crimes committed by foreigners.

Criminology examines the subject of a criminal encroachment as specific things of the material world to which criminal intent is directed. Data on the peculiarities of the subject of a criminal offense allow you to make an impression of the direction of the offender's actions, the possible scope of territorial coverage, and damage. As a rule, the subject of encroachment upon committing foreigners of mercenary violent crimes is money, property, machinery, vehicles.

According to the study of investigative practices, the most common object of encroachment is money and other valuable things that are costly, but compact in size (gadgets, mobile phones, ornaments). In this case, the advantage is given to money, which is associated with much easier ways of concealing a crime.

For example, an ethnic criminal group - five men suspected of committing crimes against property - was detained by the units of the National Police in Odesa Oblast. During the inspection of the vehicle on which the attackers were moving, the police found: three radio stations, bags intended for transportation of large sums of money, where there were almost 2.4 million hryvnias, 2,480 dollars, 635 euros, laptops and gold jewelry [6].

The method of committing a crime is a "central" element of forensic characteristics. When foreigners commit mercenary violent crimes, its content is the stages of preparation, execution and concealment of traces of a crime.

Actions to prepare, commit and conceal crime constitute the only way to commit a crime, since they are aimed at achieving the end result and are covered by the general purpose. In this regard, VO's point of view is grounded. Konovalova, who believes that the method of committing a crime is one of the defining elements of forensic characteristics. Its content structure is the stages of preparation, execution and concealment of traces of crime [7, p.6-7].

In general, the choice of method of committing crimes is influenced by objective (external) and subjective (internal) factors. In addition, the conditions are significantly affected by the way in which criminal actions are carried out.

The subjective factors determining the way of committing the crimes in question should include, first of all, the motive, the purpose of the crime and the means, receptions and conditions of the latter, which are caused by it, [8, p.15].

Internal conditions that determine the way of committing a crime are personal qualities of a person: traits of character, temperament, outlook, attitude to social and moral values of society, such psychic properties as imagination, ingenuity, etc. [9, p.376]. The offender, committing intentional offenses, models in his consciousness actions to prepare, commit and conceal the crime.

For example, employees of the National Police of Ukraine arrested a foreigner who ordered a murder of his business competitor for 5 thousand US dollars. For execution of the murder, the customer offered a cash reward of \$ 5,000. A businessman handed over to the killer an advance of \$ 300 - to prepare for the crime. In addition, the customer provided the artist with information on the timing of the day and the photo of the victim [10]. In this, and in the vast majority of mercenary violent crimes committed by foreigners, it is necessary to speak exactly about the full-structured ways of committing crimes.

The situation of committing mercenary violent crimes is a system of interrelated elements, which are the material objects and reflection in the environment of the behavior of persons associated with the crime.

The situation under these conditions is shaped by the influence of various factors, both positive and negative. So, firstly, it is the development of international relations, the expansion of economic and social ties, the enhancement of border transparency, the simplification of the international travel arrangements, the development of trade relations, the emergence of new markets. The listed positive trends in the development of public relations are used by criminals for illegal purposes, opening new criminal possibilities.

Secondly, the development of international financial relations allows for a rapid transfer of funds to the necessary addressees, which greatly complicates the process of regulation and control of cash flows by the state, facilitates the concealment of money received by criminal means for the purpose of their subsequent legalization.

Today, the world is experiencing an increase in the intensity of population migration, and in the places of resettlement are formed different ethnic diasporas. Their interests are used by criminals for unlawful purposes. The said problem has already been recognized by a number of foreign states, emphasizing the danger and need to fight Asian and other ethnic criminal groups, because the fulfillment of the tasks faced with additional problems related to language and ethnic barriers. For a successful investigation of cases, a set of appropriate personnel is required: employees belonging to the respective ethnic groups and speaking the language.

The outlined trend has become evident in the territory of Ukraine, created on such a unifying basis, criminal gangs are characterized by special cohesion, have corruption links in state and law enforcement agencies from representatives of their ethnic group. National solidarity, sometimes - and family ties, language and cultural barriers, reliably protect such groups from penetration by unauthorized persons, including agents of special services [11, p. 10-12].

Significant differences in criminal law and the implementation of criminal proceedings by different states are used by criminals for unlawful purposes. Democratic or revolutionary transformations that occur in many countries of the world are often associated with the destruction of well-established control systems, political and economic instability, and the slow development of proper legal regulation, which, in turn, causes significant relief in the fight against crime [11, p. 11-12]. Such changes often cause illicit supply of smuggled goods, weapons, narcotic drugs and psychotropic substances. The provocative factors are corruption, the fall of morality [12, p. 77-78].

Today, the mercenary violent crime of foreigners has spread also due to events in the East of Ukraine. In an armed conflict, foreign nationals (mostly the Russian Federation) who were previously convicted are distinguished from anti-social behavior, who are inclined to profit through the use of violent acts.

For example, a native of Latin America, who fought on the side of illegal armed groups, detained SBU officers and border guards at Boryspil airport. The interagency group stopped her husband at the airport while crossing the state border. In checking the case, law enforcement officers from a 32-year-old citizen of one of the South American countries found a military ticket to the so-called "DNR", the distinction of illegal armed groups for military service, and a notebook

with a correspondence, which testifies to the participation of a foreign citizen in the terrorist activities of militants. According to available information, the detainee joined the terrorist groups in the autumn of 2014, participated in hostilities, and collaborated with Russian special services [13].

These and a number of other circumstances form favorable conditions for the preparation, committing of mercenary violent crimes by foreigners, and concealing the criminal consequences.

Another feature of the method of committing a crime resulting from the organization of the investigation is the fact that foreigners after leaving the crime in some cases leave the territory of Ukraine. Therefore, the activity with their detection, proof of their fault, application of international cooperation measures, etc. is complicated.

The follow-up picture of the mercenary force is represented by groups of ideal and material traces. Ideal traces include testimony of persons who have information about the circumstances of the commission of crimes and find their practical expression in the records of investigators (searches) actions, other documents of criminal proceedings. Material traces can be represented in a fairly wide range of objects: these are traciological traces of reflection, documents, cold, firearms or explosive devices, narcotic drugs, psychotropic substances, video and audio records, traces of physical violence, etc.

As for such a generalized element of forensic characterization as an offender, we remind that in 2016 foreigners committed 1046 criminal offenses. Of these, 697 are citizens of the CIS, 84 are stateless, 17 are illegal migrants, 30 are refugees. Accordingly, 413 serious crimes were committed by foreigners (254 of them were citizens of the CIS), among foreigners there were 80 women who committed the crime (68 were citizens of the CIS), 13 were minors (all citizens of the CIS), 118 persons whose convictions were not executed, and Not repaid in accordance with the law (83 - citizens of the CIS) [5].

It should be noted that today most of the mercenary violent crime committed in complicity, in addition, the group is united on a national or ethnic basis, as well as on the relations of "fraternity".

The variety of mercenary violent crimes, methods of their commissioning, and a fairly wide range of victims. From the forensic point of view, it is important to establish the relationship between the victim's personality and the perpetrator's personality, because although they often represent different social groups, they communicate through certain circumstances related to an area of interest or activity that is essential for the establishment The circumstances of the crime.

Conclusions and perspectives of further research. In our opinion, the established provisions will be important for the next refinement of forensic characteristics of mercenary violent crimes, the construction of an appropriate information model of crimes, will reflect their forensic significance, important for scientific research and practical activity.

REFERENCES:

1. Volobuyev A. F. Naukovi osnovy kompleksnoyi metodyky rozsliduvannya koryslyvykh zlochyniv u sferi pidpryyemnytstva : spets. 12.00.09 "Kryminalnyy protses ta kryminalistyka ; sudova ekspertyza" / A. F. Volobuyev. – KH., 2002. – 42 s.
2. Chernyavskyy S.S. Finansove shakhraystvo : metodolohichni zasady rozsliduvannya : [monohrafiya] / Chernyavskyy S. S. – K. : Khay – Tek Pres, 2010. – 624 s.
3. Holovkin B. M. Koryslyva nasylnytska zlochynnist v Ukrayini : fenomen, determinatsiya, zapobihannya : monohrafiya / B. M. Holovkin. – KH. : Pravo, 2011. – 432 s.
4. Ofitsynnyy sayt Heneralnoyi prokuratury Ukrayiny. Yedynnyy zvit pro kryminalni pravoporushennya. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>
5. Ofitsynnyy sayt Heneralnoyi prokuratury Ukrayiny. Yedynnyy zvit pro osib, yaki vchynly kryminalni pravoporushennya. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>
6. Ofitsynnyy veb-sayt Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayiny. V Odesi zatrymano etnichnu zlochynnu hrupu, yaka skoyovala rozbiyni napady ta kradizhky z ofisiv i bankivskyykh ustanov [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.mvs.gov.ua/ua/news/5707_

7. Konovalova V. O. Vbyvstvo: mystetstvo rozsliduvannya : monohrafiya / Konovalova V. O. – KH. : Fakt, 2001. – 311 s.
8. Kolesnychenko A. N. Krymynalystycheskaya kharakterystyka prestuplenyy : [ucheb. posoby] / A. N. Kolesnychenko, V. E. Konovalova. – KH. : Khar'k. yuryd. yn-t, 1985. – 224 s.
9. Belkyn R. S. Kurs krymynalystyky : v 3 t. / Belkyn R. S. – M. : Yuryst, 1997 – T. 3: Krymynalystycheskye sredstva, pryemy, rekomendatsyy. – 1997. – 534 s.
10. Ofitsiyyny veb-sayt Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayiny. Politsiya poperedyla zamovne vbyvstvo stolychnoho biznesmena [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.mvs.gov.ua/ua/news/4864_
11. Transnatsyonal'naya krymynal'naya sreda : [ucheb. posoby] / V. H. Byryul'kyn, V. V. Novykov, V. L. Raykov, S. V. Usenko ; MVD Rosyyskoy Federatsyy. Volhogradskaya akademya. – Volhograd : Volhohr. Akad. MVD RF, 2006. – 81 s.
12. Chornous YU. M. Teoriya i praktyka kryminalistychnoho zabezpechennya dosudovoho slidstva u spravakh pro zlochyny mizhnarodnoho kharakteru: monohrafiya. – K. : Vydavnychy dim «Skif», 2012. – 448 s.
13. Ofitsiyyny veb-sayt Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayiny. V aeroportu «Boryspil'» zatrymaly naymantsya, yakyy brav uchast' u terorystychniy diyal'nosti NZF [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.mvs.gov.ua/ua/news/3211_